

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Ivonou Šubrtovou ve věci

žalobce: J. Z.

proti

žalované: Česká správa sociálního zabezpečení
se sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 6. 2. 2018, č. j. 540 207 1356/315-RSO,
o starobní důchod,

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 6. 2. 2018, č. j. 540 207 1356/315-RSO, se zrušuje a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalovaná rozhodnutím ze dne 7. 9. 2017, č. j. R-7.9.2017 – 422/540 207 1356, (dále také jen „prvoinstanční rozhodnutí“) zamítla žádost žalobce o přiznání starobního důchodu pro nesplnění podmínek ustanovení § 28 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále také jen „zákon o důchodovém pojištění“). Uvedla, že žalobce získal k datu 7. 4. 2017, od něhož žádal přiznání starobního důchodu (jeho důchodový věk činí 63 let a dva měsíce), celkem 26 roků a 18 dnů doby pojištění a pouze 21 roků a 357 dnů doby pojištění uvedené v § 11 a § 13 odst. 1 zákona o

- důchodovém pojištění, a nesplňuje tak podmínku získání 33 let doby pojištění uvedené v ustanovení § 29 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění ani podmínku získání 30 let doby pojištění uvedené v § 11 a § 13 odst. 1 stejného zákona, která je stanovena v § 29 odst. 3 písm. a) tohoto zákona. Žalobce nesplňuje ani podmínky dané v ustanovení § 29 odst. 2 a § 29 odst. 3 písm. b) zákona o důchodovém pojištění, neboť k datu 7. 4. 2017, od něhož žádal přiznání starobního důchodu, nedosáhl věku aspoň o 5 let vyššího, než je jeho důchodový věk (tj. 68 let a 2 měsíce).
2. Žalobce podal proti prvoinstančnímu rozhodnutí námitky, v nichž uvedl, že dává podnět na Okresní správu sociálního zabezpečení (dále také jen „OSSZ“) Hradec Králové ve věci zahájení správního řízení ve „věci zániku důchodového pojištění zaměstnance“, a dále vyjádřil svůj nesouhlas se započtením doby pojištění jen do roku 1998, když doložil dva rozsudky o neplatném rozvázání pracovního poměru ze strany společnosti FOFRSPOJ, s. r. o. (rozsudky Okresního soudu v Hradci Králové, č. j. 17 C 255/99-27 a č. j. 16 C 211/2001-27). Namítal, že z uvedených rozsudků vyplývá, že i od 1. 1. 1999 byl zaměstnancem uvedené společnosti a vykonával své zaměstnání.
 3. Žalobou napadeným rozhodnutím žalovaná zamítla námitky žalobce a potvrdila prvoinstanční rozhodnutí. Uvedla, že po podání námitek se obrátila na OSSZ Hradec Králové, která provedla opravu evidenčních listů důchodového zabezpečení žalobce za období od 1. 11. 1996 do 16. 9. 2014 a zaslala je žalované. Z nich plyne, že žalobce měl být u společnosti FOFRSPOJ, s. r. o. v likvidaci (dále také jen „FOFRSPOJ“) zaměstnán od 1. 11. 1996 do 16. 9. 2014, vyměřovací základy za období od počátku zaměstnání do konce roku 1998 zůstaly beze změny, v dalších obdobích nejsou uvedeny. Došlo k přehodnocení období zaměstnání žalobce v době od roku 1999 – 2003 a byl vyhotoven nový list důchodového pojištění ze dne 31. 1. 2018, který je součástí žalobou napadeného rozhodnutí a podle něhož žalobce k datu 7. 4. 2017, od něhož žádal přiznání starobního důchodu, získal dobu pojištění v délce 29 roků a 246 dnů. Žalovaná tak v řízení o námitkách provedla zápočet doby pojištění získané žalobcem v letech 1999 – 2003, vyměřovací základy zjištěny nebyly. Žalovaná konstatovala, že v období od roku 2004 do 16. 9. 2014 nebyl žalobce podle nových evidenčních listů důchodového pojištění pro společnost FOFRSPOJ výdělečně činný, nebyla mu (dle sdělení OSSZ) zaměstnavatelem přidělována žádná práce, za kterou by mu mohla být vyplácena odměna. Období od roku 2004 do 16. 9. 2014 proto nemůže být žalobci pro účely řízení o starobním důchodu zhodnoceno jako doba pojištění.
 4. Žalovaná dále citovala na věc dopadající ustanovení zákona o důchodovém pojištění [zejména § 28 ve spojení s § 29 odst. 1 písm. 1 a § 29 odst. 2 a 3 (podmínky nároku na starobní důchod); § 32 (důchodový věk); § 5 (účast na pojištění); § 11 (doby pojištění); 16 odst. 4 (vyloučené doby)] a uzavřela, že žalobce k datu 7. 4. 2017 získal dobu pojištění jen v délce 29 roků a 246 dnů a nesplňuje tak podmínku získání potřebné doby pojištění dle výše citovaných ustanovení zákona o důchodovém pojištění. Prvoinstanční rozhodnutí proto jako správné a zákonné potvrdila.

II. Obsah žaloby

5. Uvedené rozhodnutí napadl žalobce žalobou, v níž namítal, že napadené rozhodnutí má procesní vady, mající za následek libovůli žalované. V důsledku postupu žalované mu bylo odňato právo na spravedlivý proces spočívající v nerespektování povinnosti oznámit mu pokračování přerušného námitkového řízení do pravomocného rozhodnutí

správního řízení ve věci zániku důchodového pojištění zaměstnance. Uvedený podnět podal na OSSZ Hradec Králové souběžně s námitkami proti napadenému rozhodnutí. OSSZ na tento podnět nijak nereagovala, pouze mu oznámila, že původní důchodové listy z let 1999 až 2014 byly nesprávné. Žalovaná dle jeho názoru postupovala v rozporu s ustanovením § 65 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále také jen „správní řád“), když mu neoznámila, že pokračuje v řízení, a okamžitě vydala napadené rozhodnutí. Žalobce tak nemohl v řízení uplatnit v mezidobí získané podklady. K důkazu k žalobě přiložil „soudní rozhodnutí z let 1990, které mění dobu pojištění v jeho prospěch“.

6. Žalobce namítal i chybnou aplikaci hmotného práva, když žalovaná nepřihlédla k zákoníku práce a nesprávně aplikovala ustanovení § 11 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění. Uvedl, že ve věci podaného podnětu na OSSZ byl vyzván, ať vyčká na výsledek námitkového řízení. Dle jeho názoru opravené evidenční listy, ač je prokázáno, že „dílem“ pracoval a „dílem“ se na něho vztahoval zákoník práce (náhrada mzdy po dobu šesti měsíců při neumožnění pracovat při neplatném rozvázání pracovního poměru), jsou nepravdivé. Dále se vymezil proti tomu, že mu zaměstnavatel u „úřadu“ vykazoval neplacené volno přesto, že sám po celou dobu „úřadu“ sděloval rozhodné údaje a byl z jeho strany ujišťován, že má dobu pojištění v pořádku. V tomto směru k důkazu přiložil dopis OSSZ Hradec Králové ze dne 2. 3. 2005. Navrhl, aby soud vydal rozsudek, že dobu pojištění v rozsahu 33 let splnil.

III. Vyjádření žalované

7. Žalovaná ve svém vyjádření k žalobě uvedla, že žalobce součástí námitek proti prvoinstančnímu rozhodnutí (ze dne 13. 9. 2017) učinil podnět „k zahájení správního řízení ve smyslu § 46 správního řádu ve věci „zániku důchodového pojištění zaměstnance“ podle § 6 odst. 4 písm. a) bod 1 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 582/1991 Sb.“). Žalovaná následně dopisem ze dne 3. 10. 2017 žalobce vyrozuměla o provedených krocích, tj. o výzvě uskutečněné vůči OSSZ Hradec Králové s nutností vyčkat výsledku šetření. OSSZ posléze dopisem ze dne 16. 11. 2017 žalobce informovala o opravě dob pojištění na evidenčních listech důchodového pojištění v závislosti na předložených rozhodnutích soudu o neplatnosti skončení pracovního poměru a poznatcích z vlastní kontrolní činnosti a o bezpředmětnosti zahájení správního řízení. Žalobní námitka o přerušeném námitkovém řízení a následném nerespektování § 65 odst. 2 správního řádu tak dle žalované neobstojí. Dále podotkla, že podle § 85a odst. 1 zákona 582/1991 Sb. se v řízení ve věcech důchodového pojištění nepoužije mimo jiné ustanovení správního řádu o vyjádření účastníků k podkladům rozhodnutí (tj. § 36 odst. 3 správního řádu).
8. Ke zhodnocení žalobcovy doby zaměstnání u společnosti FOFRSPOJ žalovaná uvedla, že dle obsahu spisu žalobce k datu 7. 4. 2017, od něhož žádá přiznání starobního důchodu, nesplnil zákonnou podmínku získání 33 roků pojištění. Žalovaná pro období od roku 2004 do 16. 9. 2014 nedisponuje žádnými podklady, ze kterých by bylo možné žalobcovu účast na pojištění u jmenované společnosti dovodit. Uvedla, že nenastala žádná ze situací považovaných za omluvný důvod (§ 16 odst. 4 zákona o důchodovém pojištění), nejednalo se ani o eventualitu, kdy by žalobcův zaměstnanecký vztah zakládající tuto

účast v předmětném období trval podle pravomocného rozhodnutí soudu (žalobcem předložené rozsudky Okresního soudu v Hradci Králové uvedené nedokládají).

9. Žalovaná závěrem navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV. Replika žalobce a další vyjádření žalobce

10. V replice na vyjádření žalované, žalobce uvedl, že v žalobě také namítal, že mu žalovaná nepřiznala dobu pojištění za roky 1999 až 2003, kdy „dílem“ pracoval, „dílem“ byl pod ochranou zákoníku práce a „dílem“ rozhodoval soud. K tomu se žalovaná nevyjádřila.
11. K tvrzení žalované, že nedisponuje žádnými podklady o jeho účasti na pojištění ve společnosti FOFRSPOJ od roku 2004 do 16. 9. 2014, žalobce namítl, že uvedená společnost okamžité zrušení jeho pracovního poměru v roce 2013 zaslala toliko OSSZ Hradec Králové, a ta vydala pravomocné rozhodnutí o jeho účasti na pojištění právě do roku 2014. Uvedl, že fyzicky v uvedené společnosti pracoval do roku 2013. Poukázal na ustanovení § 8 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, dle kterého se účast na důchodovém pojištění odvíjí od účasti na nemocenském pojištění. K prokázání, že ve společnosti FOFRSPOJ pracoval i po roce 2003 navrhl důkaz „proplacení nemocenské v roce 2005“.
12. V dalším vyjádření (ze dne 26. 4. 2019) žalobce doložil svazek důkazů na podporu svého tvrzení o trvání pojištění v dosud nezohledněném období:
13. Dopis OSSZ Hradec Králové ze dne 2. 3. 2005 zaslaný žalobci, v němž mu OSSZ sděluje, že doba jeho pojištění jako zaměstnance malé organizace FOFRSPOJ trvá od 1. 11. 1996 dosud a dále, že zaměstnavatel mu vykazuje od ledna 1999 na přehledech o vyměřovacích základech o pojistném neplacené volno.
14. Vykazování neplaceného volna je dle žalobce vzhledem k tomu, že OSSZ vždy neprodleně předložil rozsudky o neplatnosti výpovědi, irelevantní.
15. Dopis OSSZ Hradec Králové ze dne 19. 5. 2003 zaslaný společnosti FOFRSPOJ, v němž byla vyzvána k provedení storna odhlášky žalobce (podané k 30. 6. 2001) z důvodu předloženého rozsudku Okresního soudu v Hradci Králové o neplatnosti výpovědi z pracovního poměru ve společnosti FOFRSPOJ, který nabyt právní moci dne 25. 4. 2003 a uvedení tak pracovně právních vztahů žalobce do souladu se zákonem.
16. Rozhodnutí OSSZ Hradec Králové ze dne 14. 3. 2016 (nabylo právní moci dne 9. 4. 2016) o zániku účasti žalobce na pojištění podle § 10 odst. 1 písm. a) zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, v platném znění u zaměstnavatele FOFRSPOJ k datu 16. 9. 2014.
17. Žalobce uvedl, že po pravomocném rozsudku z roku 2001 (neplatné rozvázání pracovního poměru ze strany FOFRSPOJ) pracoval a po pravomocném rozsudku z roku 2003 (neplatná výpověď z pracovního poměru ze strany FOFRSPOJ) se na něho vztahovalo minimálně po dobu šesti měsíců ustanovení § 69 odst. 1 zákoníku práce v nyní platném znění. Vytýká žalované, že uvedené ustanovení nebylo zohledněno. Namítal, že pojistné je zaměstnavatel povinen odvést i z náhrady mzdy. Současně připustil, že za svou práci jen „obtížně a sporadicky vymohl jakousi mzdu“, proto mu úřad stanovil v letech 1999 až 2005 v několika platebních výměrech pojistné, které bylo dle jeho informací vymoženo, ale nyní „zmizelo“. Doložil vyjádření ČSSZ, pracoviště Hradec Králové ze dne 18. 4. 2019, týkající se opravy evidenčního listu důchodového

pojištění ohledně dodatečného zhodnocení měsíce ledna 1999 do doby důchodového pojištění (na podkladě rozsudku Okresního soudu v Hradci Králové, č. j. 17 C 255/99-27 a č. j. 16 C 211/2001-27), neboť se dle citovaných rozsudků v měsíci lednu 1999 zúčastnil nezbytného školení pro činnost firmy FOFRSPOJ, což lze považovat za prokázaný výkon činnosti ve prospěch zaměstnavatele. V závěru uvedeného vyjádření je konstatováno, že zápočet měsíce ledna 1999 je bez vlivu na přiznání starobního důchodu s ohledem na získání celkové doby pojištění toliko v rozsahu toliko 29 roků a 246 dní.

A) Poslední strana nějakého platebního výměru (patrně z poučení) ředitele OSSZ Hradec Králové (bez data a bez č.j.), v němž je stanovena pravděpodobná výše pojistného u žalobce (za rok 2000 je uvedena částka 10 000 Kč, celkem 70 000 Kč, pojistné 34% 23 800 Kč; za rok 2001 je uvedena částka 10 000 Kč, celkem 20 000 Kč, pojistné 34% 6 800 Kč).

B) Oznámení OSSZ Hradec Králové ze dne 14. 11. 2001 adresované společnosti FOFRSPOJ – oznámení o zahájení výkonu rozhodnutí ve věci výkazu nedoplatků č. j. 6200/01 ze dne 19. 4. 2001.

18. Žalobce namítl, že v roce 2005 byl nemocen, stejně tak i v roce 2007 (to zatím nedohledal), a byla mu proplacena nemocenská.
19. Doložil jemu doporučeně zaslaný dopis OSSZ Hradec Králové ze dne 5. 9. 2005 ohledně vysvětlení ponížení nemocenských dávek za pracovní neschopnost od 10. 1. 2005 do 20. 1. 2005.
20. Okamžité zrušení pracovního poměru dané žalobci ze strany zaměstnavatele (FOFRSPOJ) dne 31. 8. 2013 k témuž dni, které zaměstnavatel zaslal jen OSSZ a oznámil jí, že po ukončení pracovního poměru ode dne 31. 8. 2013 žalobce již žádnou práci nevykonával.
21. Žalobce závěrem namítl, že napadené rozhodnutí se rozchází s podklady „úřadu“, a je proto nezákonné.

V. Jednání soudu

22. Při jednání soudu dne 2. 5. 2019 žalobce odkázal na podanou žalobu, svá další vyjádření a na důkazy, které soudu jako nové předložil spolu se svým posledním vyjádřením. Uvedl, že sama žalovaná uznala, že některé skutečnosti v napadeném rozhodnutí se nezakládají na pravdě. Odkázal v tomto směru na vyjádření ČSSZ, pracoviště v Hradci Králové ze dne 18. 4. 2019, v němž žalovaná uznává, že v měsíci lednu 1999 se žalobce zúčastnil nezbytného školení pro činnost firmy FOFRSPOJ a že uvedený měsíc mu bude započten jako doba pojištění. Dále žalobce uvedl, že v roce 2005 a 2007 mu byla ze strany OSSZ proplacena nemocenská, a proto se domnívá, že i tato doba by mu měla být zhodnocena jako doba pojištění.
23. Pověřená pracovnice žalované odkázala na napadené rozhodnutí a na písemné vyjádření k žalobě.
24. Soud konstatoval obsah správního spisu a provedl důkazy předložené žalobcem (viz výše).
25. Žalobce při jednání dále předložil úředně ověřenou kopii rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 16. 2. 1990, č. j. 9 Co 69/90 (kopie získána ze Státního oblastního archivu v Zámrsku), na němž není vyznačena doložka právní moci.

Uvedeným rozsudkem byl potvrzen rozsudek Okresního soudu v Hradci Králové ze dne 23. 11. 1989, č. j. 10 C 80/88-88, který určil, že výpověď z pracovního poměru, kterou dal tehdejší zaměstnavatel ČSD Hradec Králové žalobci dne 29. 10. 1987, je neplatná. Dále předložil rozsudek Okresního soudu v Hradci Králové ze dne 24. 1. 1991, č. j. 10 C 85/90, kterým byla určena náhrada mzdy z titulu neplatného rozvázání pracovního poměru tak, že ČSD byly povinny zaplatit žalobci částku 70 704 Kč za období od 1. 1. 1988 do 24. 1. 1991. Na uvedeném rozsudku rovněž není uvedena doložka právní moci. K tomu žalobce dále uvedl, že ČSD mu na základě usnesení Okresního soudu v Hradci Králové, č. j. 10 C 85/90 ze dne 14. 1. 1991 o předběžném opatření, vyplácely asi do poloviny roku 1992 částku 1 500 Kč měsíčně. Doplnil, že po neplatné výpovědi byl přerušovaně zaměstnán.

26. K dotazu soudu, kde žalobce pracoval od roku 2004 do 16. 9. 2014, žalobce uvedl, že do roku 2007 stále pracoval pro společnost FOFRSPOJ jako technik, elektromontér. Likvidoval nadnormativní zásoby, prodával zbytkové kabely. Oficiálně žádnou mzdu nedostával, zaměstnavateli vždy oznámil, že výtěžek z prodeje si ponechá jako mzdu. Jednalo se o částku asi 5 000 Kč měsíčně. Uvedl, že se stále považoval za zaměstnance společnosti FOFRSPOJ, trvání pojištění mu potvrdila i OSSZ Hradec Králové. V roce 2013 ho společnost FOFRSPOJ odhlásila u OSSZ Hradec Králové na základě okamžitého zrušení pracovního poměru ze strany zaměstnavatele ke dni 31. 8. 2013. Namítl, že listinu o okamžitém zrušení pracovního poměru nikdy od zaměstnavatele FOFRSPOJ neobdržel, ten ji zaslal jen OSSZ Hradec Králové.
27. Dále žalobce uvedl, že důkazem - dopisem OSSZ Hradec Králové ze dne 5. 9. 2005 hodlá prokázat, že v době od 10. 1. 2005 do 20. 1. 2005 byl v pracovní neschopnosti, a že se jedná o dobu pojištění. Ohradil se proti tomu, že mu bývalý zaměstnavatel – společnost FOFRSPOJ vykazoval neplacené pracovní volno, o které nikdy nepožádal. Žalobce rovněž uvedl, že v letech 1973-1974 studoval, žádá započtení této doby. Předložil k důkazu třídní výkaz Gymnázia J. K. Tyla v Hradci Králové ze dne 29. 6. 1974 o absolvování Abiturientského kursu – programování a obsluha počítačových strojů.
28. Pověřená pracovnice žalované uvedla, že v protokolech o kontrole prováděných OSSZ Hradec Králové je opakovaně uvedeno prohlášení jednatele společnosti FOFRSPOJ pana J., že společnost od 1. 1. 1999 nevykonává žádnou činnost a žádnou činnost pro ani nevykonává ani žalobce. Z evidencí OSSZ vyplývá, že poslední zaměstnanec ve společnosti FOFRSPOJ byl veden k roku 2000.
29. Dále uvedla, že teprve asi před měsícem tohoto roku se žalobce dostavil na pracoviště žalované v Hradci Králové a předložil rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové, č. j. 9 Co 69/90. Tím by mu mohla být dodatečně započtena doba 153 dnů a 81 dnů. Žalovaná proto vyzvala bývalého zaměstnavatele žalobce (dnes České dráhy, a.s.) k vyhotovení opravného evidenčního listu důchodového pojištění.
30. Pověřená pracovnice žalované vysvětlila, že rozhodnutí o trvání účasti žalobce na nemocenském pojištění do 16. 9. 2014 není dokladem o tom, že trvala i účast na důchodovém pojištění a že uvedená doba je i dobou pojištění ve smyslu § 11 zákona o důchodovém pojištění. Dle uvedeného ustanovení je nutné v každém měsíci splnit alespoň jednu ze tří podmínek, a to buď zúčtování příjmu, výkon výdělečné činnosti nebo trvání omluvných důvodů. Namítl, že doklady, které žalobce doložil až

k soudnímu řízení, neměla žalovaná v rámci námitkového řízení k dispozici s tím, že žalobce je mohl doložit již k žádosti o důchod.

31. Jednání soudu bylo odročeno za účelem doplňujícího vyjádření žalované a vyčkání výsledku řízení s bývalým zaměstnavatelem žalobce (České dráhy, a.s.) na základě předložených rozsudků z roku 1990.
32. Společnost České dráhy, a.s. k dotazu soudu sdělila, že v archivech nenalezli požadované informace k vyhotovení opravného evidenčního listu důchodového pojištění ohledně vyplacené náhrady mzdy žalobci.
33. Žalobce v dalším písemném vyjádření (ze dne 31. 1. 2020) uvedl, že v rozsudku Okresního soudu v Hradci Králové ze dne 24. 1. 1991, č. j. 10 C 85/90 o náhradu mzdy (viz výše) je konstatováno tvrzení zaměstnavatele (ČSD) o tom, že žalobci již na náhradě mzdy uhradil částku 1 988 Kč. Náhrada mzdy ze strany ČSD mu byla vyplácena, ale postupně. Dále žalobce namítl, že kdyby neměl účast na nemocenském pojištění (ve společnosti FOFRSPOJ), nemohla by mu být proplacena nemocenská v roce 2005. Rovněž se vymezil proti tvrzení žalované, že společnost FOFRSPOJ nevykonávala od 1. 1. 1999 žádnou činnost. Výše uvedenými rozsudky naopak doložil, že s ním společnost FOFRSPOJ rozvázala pracovní poměr výpovědí pro neplnění pracovních povinností, která byla soudy uznána za neplatnou.
34. V doplnění vyjádření ze dne 16. 3. 2020 žalovaná uvedla, že žalobce byl nepochybně poučen o nutnosti uvést veškeré relevantní skutečnosti již při sepisování žádosti o starobní důchod na OSSZ Hradci Králové s tím, že právní úprava žalobci nebrání zažádat o přiznání starobního důchodu opakovaně a dosáhnout tím nového rozhodnutí ve věci (i se zpětnými účinky). Konstatovala, že případné zhodnocení žalobcova studia (pro školní rok 1973/1974), jakož i doby důchodového pojištění (včetně výše vyměřovacích základů) z titulu dodatečně předložených rozsudků o neplatnosti výpovědi z pracovního poměru a náhradě mzdy (rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 16. 2. 1990, č. j. 9 Co 69/90 a rozsudek Okresního soudu v Hradci Králové ze dne 24. 1. 1991, č. j. 10 C 85/90) se mohou stát předmětem řízení pouze k nové žádosti žalobce. Konstatovala, že i přesto OSSZ Hradec Králové po vydání napadeného rozhodnutí vyhotovila dva opravné evidenční listy důchodového pojištění za roky 1996 až 2003 a 2005, kdy oproti údajům na osobním listu důchodového pojištění ze dne 31. 1. 2018 došlo k započtení 31 dnů v lednu roku 1999 (doba pojištění z důvodu účasti na školení) a 31 dnů v lednu roku 2005 (doba pojištění z důvodu pracovní neschopnosti), rovněž žalobci přibylo dalších 38 dnů z popudu obdrženého evidenčního listu důchodového pojištění za období od 24. 11. 1980 do 31. 12. 1980 (výkon práce u Metalurgických závodů, n.p.). Uvedené skutečnosti jsou však bez většího vlivu na vznik nároku ve smyslu zákonných variant [tj. § 29 odst. 1 písm. i), § 29 odst. 2 písm. f), § 29 odst. 3 písm. a) či § 29 odst. 3 písm. b) ve spojení s § 32 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění, v rozhodném znění].
35. Při jednání dne 4. 6. 2020 žalobce předložil k důkazu znalecký posudek znalce Ing. Josefa Kokeše CSc. ze dne 22. 9. 1989, který se vztahoval k věci vedené Okresním soudem v Hradci Králové pod sp. zn. 10 C 80/88, k prokázání jeho pracovní činnosti u zaměstnavatele ČSD v říjnu 1987. Vysvětlil, že k 31. 10. 1987 dostal výpověď od zaměstnavatele ČSD, jeho pracovní poměr tak měl skončit uplynutím výpovědní doby k 31. 12. 1987. Žalobou u Okresního soudu v Hradci Králové žalobce napadl neplanost této výpovědi. V rámci uvedeného řízení byl vypracován mimo jiné i jím předložený

znalecký posudek, kterým chce prokázat, že u ČSD pracoval, a vyvrátit tak argument o tom, že nebyly dohledány žádné doklady o jeho pracovní činnosti u tohoto zaměstnavatele. Žalobce dále uvedl, že celá soudem určená náhrada mzdy ve výši 70 704 Kč mu byla ze strany ČSD vyplacena v nepravidelných splátkách formou složenek, na nichž bylo napsáno například „úraz“.

36. Pověřená pracovnice žalované uvedla, že si provedla sumarizaci dob pojištění žalobce, které byly k dnešnímu dni prokázány s následujícím výsledkem: na základě OLDP ze dne 31. 1. 2018 žalobce získal 10 831 dnů pojištění, to je 29 roků 246 dnů. Pokud se k této době započte 31 dnů za rok 1999, 31 dnů za rok 2005 a 38 dnů za rok 1980, činí doba pojištění 10 931 dnů. Žalobce však potřebuje 12 045 dnů (tj. 33 let). Pokud by hypoteticky došlo k zápočtu dob, kdy žalobce pracoval u ČSD, jedná se pouze o mezery v roce 1988 (od 1. 1. až do 1. 6. 1988), tj. 153 dnů. V roce 1989 (od 1. 4. do 20. 6.), tj. 81 dnů, a dále pokud by byla započtena doba doloženého studia v letech 1973-1974, tj. 365 dnů, stále by žalobci chybělo do zákonem požadované doby pojištění 33 let 516 dnů pojištění (v případě mezer se jedná o chybějící dobu do dne vydání rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 16. 2. 1990, č. j. 9 Co 69/90 o neplatnosti výpovědi.
37. Žalobce namítl, že rozsudkem Okresního soudu v Hradci Králové č. j. 10 C 85/90 mu byla určena (a vyplacena) náhrada mzdy za tři roky. V případě neplatného rozvázání pracovního poměru ze strany ČSD trval na tom, aby ho zaměstnavatel dále zaměstnával. Domnívá se proto, že by mu dále měla být uznána doba dvakrát šest měsíců, která vyplývá ze zákona. Závěrem žalobce navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení. Náklady řízení nepožadoval.
38. Pověřená pracovnice žalované vzhledem ke skutečnosti, že ani v rámci soudního řízení nebyly prokázány doby pojištění pro vznik nároku žalobce na starobní důchod, navrhla, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl. Náklady řízení nepožadovala.

VI. Skutkové a právní závěry krajského soudu

39. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí podle § 75 odst. 1 a 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) v mezích žalobních bodů.
40. Ze správního spisu soud zjistil, že žalobce požádal dne 4. 4. 2017 prostřednictvím OSSZ Hradec Králové o přiznání starobního důchodu s datem přiznání od 7. 4. 2017. V žádosti uvedl, že od 1. 1. 1999 do 16. 9. 2014 byl zaměstnán ve společnosti FOFRSPOJ a že s tímto zaměstnavatelem vedl dva úspěšné soudní spory o neplatnost rozvázání pracovního poměru. Obsah správního spisu je popsán na straně 2 napadeného rozhodnutí [postup OSSZ – oprava evidenčních listů důchodového zabezpečení žalobce, vydání nového osobního listu důchodového pojištění dne 31. 1. 2018 (který zahrnuje doby pojištění na základě ve spise doložených evidenčních listů od roku 1969) s tím, že v rámci námitkového řízení žalovaná provedla zápočet doby pojištění získané žalobcem v letech 1999 až 2003 ve společnosti FOFRSPOJ, ale vyměřovací základy nebyly zjištěny; období let 2004 až 16. 9. 2014 společnosti FOFRSPOJ nebylo žalobci podle nových evidenčních listů (ze dne 10. 11. 2017 a ze dne 13. 11. 2017) zhodnoceno jako doba pojištění].
41. Soud hodnotil provedené důkazy jednotlivě i v jejich souhrnu i s důkazy provedenými v řízení před správním orgánem (§ 77 odst. 2 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

42. Žalovaná v napadeném rozhodnutí citovala na danou věc dopadající relevantní ustanovení zákona o důchodovém pojištění zejména § 28 ve spojení s § 29 odst. 1 písm. 1 a § 29 odst. 2 a 3 (podmínky nároku na starobní důchod); § 32 (důchodový věk); § 5 (účast na pojištění); § 11 (doby pojištění); 16 odst. 4 (vyloučené doby)] se závěrem, že žalobce k datu 7. 4. 2017 získal dobu pojištění jen v délce 29 roků a 246 dnů a nesplňuje tak podmínku získání potřebné doby pojištění 33 let.
43. Žalobce namítal, že OSSZ nijak nereagovala na jeho podnět ve věci zániku důchodového pojištění zaměstnance podle § 6 odst. 4 písm. a) zákona č. 582/1991 Sb., jen mu oznámila, že původní důchodové listy z let 1999 až 2014 byly nesprávné, dále namítal, že mu žalovaná v rozporu s ustanovením § 65 odst. 2 správního řádu neoznámila, že pokračuje v přerušném námitkovém řízení, a vydala napadené rozhodnutí. Tím žalobci znemožnila doložit další podklady k prokázání doby pojištění.
44. Žalovaná namítla bezpředmětnost zahájení daného správního řízení, neboť OSSZ provedla opravu evidenčních listů důchodového zabezpečení, dále uvedla, že dle § 85a odst. 1 zákona 582/1991 Sb., se v řízení ve věcech důchodového pojištění nepoužije ustanovení správního řádu o vyjádření účastníků k podkladům rozhodnutí (§ 36 odst. 3 správního řádu) a vyzvala žalobce k podání si nové žádosti o starobní důchod.
45. Dle názoru krajského soudu ustanovení § 85a odst. 1 citovaného zákona nevylučuje, aby žalovaná dala účastníku řízení možnost, aby navrhl důkazy a do řízení doložil další nové podklady, zejména, když mu bylo oznámeno, že důchodové listy z let 1999 až 2014 byly nesprávné. Žalobce z důvodu podaného podnětu proto důvodně očekával zahájení daného řízení, v němž by mohl případné další důkazy doložit.
46. Soud má v daném případě rovněž za to, že není nutné žalobce odkazovat na další nové správní řízení o opakované žádosti o starobní důchod, když nápravy ohledně zcela jasného stanovení započitatelné doby pojištění, která vzešla z tohoto řízení, lze dosáhnout právě v tomto řízení. Naopak z hlediska právní jistoty žalobce je žádoucí, aby po soudním řízení, v jehož rámci žalobce prokázal i další doby pojištění dosud nezohledněné, a z vyjádření žalované vyplývá, že některé z těchto dob by uznala, aby bylo najisto postaveno, jakou celkovou dobu pojištění žalobce získal, a teprve poté rozhodnout o jeho žádosti o starobní důchod. Pokud by soud byl přesvědčen, že v rámci soudního řízení zjištěné nové skutečnosti o započitatelnosti i dalších dob pojištění, nemohu mít vliv na výsledek řízení, žalobu by zamítl. V daném případě však zhodnocení nově zjištěných skutečností musí provést žalovaná vystavením nového osobního listu důchodového pojištění a vydat rozhodnutí, které bude v souladu s takto zjištěným skutkovým stavem. I pokud by žalobce v konečném souhrnu přesto nezískal potřebnou dobu pojištění pro vznik nároku na starobní důchod ve smyslu výše citovaných ustanovení zákona o důchodovém pojištění, bude zřejmé, jaká doba mu byla zhodnocena a jaká doba mu ještě případně chybí. Ta však bude nepochybně jiná, než dosud uznaná doba pojištění uvedená v napadeném rozhodnutí (tj. 29 roků a 246 dnů).
47. Předmětem projednávané věci je posouzení, zda žalobce získal potřebnou dobu pojištění pro vznik nároku na starobní důchod. Mezi účastníky je sporná doba pojištění (zaměstnání) žalobce ve společnosti FOFRSPOJ od roku 2004 do 16. 9. 2014. V průběhu řízení před soudem pak žalobce doložil a požádal o zohlednění i dalších dob pojištění.
48. Krajský soud má po provedeném přezkumném řízení za to, že některé závěry žalované jsou vnitřně rozporné. Žalovaná v odůvodnění napadeného rozhodnutí a po celou dobu

řízení setrvala na názoru s odkazem na ustanovení § 11 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění (jehož znění v rozhodnutí citovala, a lze tak na něj odkázat), že žalobce nebyl ve společnosti FOFRSPOJ od roku 2004 do 16. 9. 2014 výdělečně činný, nebyla mu přidělována žádná práce, za kterou by mu mohla být vyplácena odměna, a proto mu uvedená doba nemůže být zhodnocena jako doba pojištění.

49. Krajský soud zdůrazňuje, že řízení před správními soudy je ovládáno zásadou dispoziční, a je to zpravidla žalobce, kdo nese v řízení jak břemeno tvrzení, tak břemeno důkazní. Žalobce v řízení před soudem, byť jakýmisi torzy důkazů prokázal, že např. v lednu 2005 mu byla proplacena nemocenská (uvedenou dobu 31 dnů mu žalovaná dodatečně započítala). To by nepochybně nebylo možné, pokud by nebyl zaměstnancem a neměl by rozhodný příjem, z něhož se uvedené dávky počítají. Uvedené skutečnosti odporuje i tvrzení žalované, že společnost FOFRSPOJ od 1. 1. 1999 nevykonává žádnou činnost, tu pro ni nevykonává ani žalobce a že poslední zaměstnanec byl veden k roku 2000. Žalobce se již ve správním řízení vymezil proti tomu, že mu zaměstnavatel od ledna 1999 vykazuje neplacené volno, a že sám o neplacené volno nikdy nepožádal. Platí, že neplacené volno nesmí zaměstnavatel nařídít. Pokud by však i v lednu 2005 žalobce čerpal neplacené volno, nemohl by pobírat nemocenské dávky. Žalobce rovněž doložil, že ke dni 31. 8. 2013 s ním zaměstnavatel - společnost FOFRSPOJ okamžitě zrušil pracovní poměr pro hrubé porušení povinností vyplývajících z právních předpisů vztahujících se k „vykonávané práci.“ Z toho lze dovodit, že i v roce 2013 žalobce nějakou práci vykonával, byť neuspokojivě a byl s ním zrušen pracovní poměr.
50. Pokud jde o další dosud nezhodnocené doby pojištění, žalobce uvedl a třídním výkazem prokázal, že ve školním roce 1973-1974 absolvoval Abiturientský kurs na Gymnáziu J. K. Tyla v Hradci Králové. Uvedená doba je dobou pojištění a měla by žalobci být zhodnocena.
51. Dále žalobce doložil dva rozsudky Okresního a Krajského soudu v Hradci Králové z roku 1990 týkající se určení neplatnosti výpovědi z pracovního poměru dané žalobci jeho bývalým zaměstnavatelem ČSD a o určení náhrady z neplatného rozvázání pracovního poměru za období od 1. 1. 1988 do 24. 1. 1991, které by nepochybně mohly být zhodnoceny ve prospěch žalobce. Doložené rozsudky však neobsahují doložky právní moci, což je nutné hodnotit k tíži žalobce, stejně jako to, že je předkládá až nyní. Bližší informace ohledně uváděných skutečností se zatím nepodařilo dohledat ani v součinnosti s právním nástupcem České dráhy, a.s. Dalšími důkazy se pak žalobce snažil prokázat, že u ČSD pracoval, a že mu náhrada mzdy byla alespoň částečně uhrazena. Byť je zhodnocení případné doby pojištění na podkladě těchto rozsudků bez vyznačené doložky právní moci či doložení dalších hodnověrných důkazů předčasné, při zdůraznění toho, že důkazní břemeno spočívá na žalobci, dává soud tímto žalobci šanci, aby vynaložil své úsilí k doplnění důkazů tak, aby mohly být správními orgány uznány (předložení rozsudků s doložkou právní moci, složenky či jiný doklad o úhradách ze strany zaměstnavatele atd.)
52. Žalobcem předložené torzu důkazu - poslední strana jakéhosi platebního výměru o stanovení pravděpodobné výše pojistného u žalobce (za rok 2000 a 2001) nelze bez doplnění celého rozhodnutí jakkoli zhodnotit. K důkazu - oznámení OSSZ Hradec Králové ze dne 14. 11. 2001 adresované společnosti FOFRSPOJ - oznámení o zahájení výkonu rozhodnutí ve věci výkazu nedoplatků č. j. 6200/01 ze dne 19. 4. 2001 žalobce nevysvětlil, jaké skutečnosti jím hodlá prokázat.

53. K předmětu projednávané věci soud pro úplnost konstatuje, že podle § 38 zákona č. 582/1991 Sb. je primárním důkazním prostředkem k osvědčení doby pojištění a získaných vyměřovacích základů pro výpočet důchodu zejména evidenční list důchodového pojištění (do 31. 12. 1995 evidenční list důchodového zabezpečení). Podle § 85 odst. 5 citovaného zákona platí, že k prokázání doby pojištění (nikoli však vyměřovacích základů) lze také použít čestného prohlášení nejméně dvou svědků a žadatele o důchod, nelze-li tuto dobu prokázat jinak (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 4 Ads 28/2013-22 ze dne 11. 7. 2013, dostupný na www.nssoud.cz). Při absenci shora uvedených důkazních prostředků se použijí obecná pravidla pro dokazování v § 52 odst. 1 ve spojení s § 1 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále též „správní řád“), podle kterého lze k provedení důkazu užít všech důkazních prostředků, které jsou vhodné ke zjištění stavu věci a které nejsou získány nebo provedeny v rozporu s právními předpisy, a to zejména listiny, ohledání, svědecká výpověď a znalecký posudek. Správní orgán rozhodující o dávce důchodového pojištění je podle § 3 správního řádu povinen zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonů s požadavky dle § 2 správního řádu, tj. při respektování zásady zákonnosti a zákazu zneužití pravomoci, ochrany práv nabytých v dobré víře i veřejného zájmu, proporcionality, legitimního očekávání a rovnosti účastníků. Správní orgán rozhodující o dávce důchodového pojištění je ve smyslu § 12 a § 13 zákona č. 582/1991 Sb., povinen opatřit si za součinnosti pojištěnce nezbytné podklady ke zjištění skutkového stavu.
54. Krajský soud uzavírá, že žalovaná nezjistila skutkový stav věci tak, aby o něm nebyly důvodné pochybnosti. Jak soud uvedl již výše, v řízení před krajským soudem byly zjištěny i další doby pojištění, které dosud žalobci nebyly zhodnoceny a žalobou napadené rozhodnutí je se skutkovým stavem v rozporu. Z hlediska právní jistoty žalobce je proto nezbytné zhodnotit nově prokázané doby pojištění, vyhotovit nový osobní list důchodového pojištění a opětovně rozhodnout o nároku žalobce. Vzhledem k výše uvedenému krajský soud podle § 78 odst. 1 a 4 s. ř. s. napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení. Právním názorem, který soud vyslovil ve zrušujícím rozsudku, je v dalším řízení správní orgán vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

VII. Náklady řízení

55. Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Úspěšný žalobce by měl právo na náhradu nákladů řízení, proti žalované, která ve věci úspěch neměla. Žalobce se náhrady nákladů řízení vzdal, a proto bylo rozhodnuto tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.)

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li

poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 11. června 2020

JUDr. Ivona Šubrtová v. r.
samosoudkyně